

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП

_____ **Олег ЛАГОДНЮК**

«___» _____ 2020

03-10-17 S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Захист у надзвичайних ситуаціях		Protection in emergency	
Шифр за ОП	ПП 9	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: bachelor (first)	
Галузь знань Цивільна безпека	26	Fields of knowledge Civil security	
Спеціальність Цивільна безпека	263	Fields of study Civil security	
Освітня програма: Охорона праці		Educational Program: Occupational health and safety	

SYLABUS

м. Рівне – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Захист у надзвичайних ситуаціях» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека». Рівне. НУВГП. 2020. 18 стор.

ОПП на сайті університету: <https://cutt.ly/Wglbbxl>

Розробник силабусу: Шаталов О.С., канд. с.-г. наук, доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Силабус схвалений на засіданні кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Протокол № 2 від «07» вересня 2020 року

Завідувач кафедри: Филипчук В.Л., д-р. техн. наук, професор.

Керівник освітньої програми: Шаталов О.С., канд.с.-г.наук, доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ будівництва та архітектури

Протокол № 3 від «03» листопада 2020 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІБА: Макаренко Р.М., канд. техн. наук, доцент.

№ документа в ЕДО - СЗ №-5055.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	охорона праці
Спеціальність	263 Цивільна безпека
Рік навчання, семестр	3 рік, 6 семестр
Кількість кредитів	4
Лекції:	24 год
Практичні заняття:	20 год
Самостійна робота:	76 год
Курсова робота:	так
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор

Шаталов Олександр Сергійович, доцент,
кандидат сільськогосподарських наук,
доцент кафедри охорони праці та безпеки
життєдіяльності

Вікіситет

<https://cutt.ly/7geKGLv>

ORCID

Як комунікувати

o.s.shatalov@nuwm.edu.ua

Актуальні оголошення на сторінці
дисципліни в системі MOODLE

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної
дисципліни,
в т.ч. мета та цілі

Зростання кількості природних і, особливо,
техногенних надзвичайних ситуацій,
вагомість їхніх наслідків об'єктивно
примують розглядати їх як серйозну
загрозу безпеці окремої людини,
суспільства та навколишнього
середовища.

Ця тенденція, на фоні визнання
Конституцією України людини, її життя і
здоров'я найвищою соціальною цінністю,
робить актуальним набуття знань та вмінь
прогнозувати і моделювати розвиток

аварій та техногенних надзвичайних ситуацій, встановлювати їхні класифікаційні ознаки та визначати методи протидії їм, забезпечувати заходи захисту як персоналу, так і суб'єктів господарювання.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів знань і вмінь прогнозувати і моделювати розвиток аварій та техногенних надзвичайних ситуацій, встановлювати їхні класифікаційні ознаки та визначати методи протидії їхнім чинникам, забезпечувати заходи захисту як персоналу, так і матеріальних цінностей, організовувати рятувальні та інші невідкладні роботи.

Ціллю навчальної дисципліни є формування теоретичних знань та практичних навичок з прогнозування надзвичайних ситуацій різного характеру, оцінки впливу їхніх небезпечних чинників на об'єкти, населення, природне середовище та розробка заходів захисту від небезпечних чинників надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Використовуються наступні методи навчання: демонстрація готових рішень, макетів, стендів; проблемно-пошуковий; навчальна дискусія; аналіз конкретних ситуацій.

Використовуються наступні технології навчання: аналіз конкретних ситуацій (ситуація-оцінка, ситуація-попередження, ситуація-ілюстрація); проблемна лекція.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1346>

Компетентності

Здатність оперувати термінами та визначеннями понять у сфері цивільного захисту, охорони праці; основними положеннями, вимог та правил стосовно проведення моніторингу, організування

та впровадження заходів щодо запобігання, ліквідування надзвичайних ситуацій.

Здатність прогнозувати і оцінювати обстановку в зоні надзвичайної ситуації (аварії) та тактичні можливості підрозділів, що залучаються до ліквідування надзвичайної ситуації (аварії).

Здатність до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення.

Здатність організовувати радіаційний, хімічний та біологічний захист населення, інженерне забезпечення процесу виконання аварійно-рятувальних робіт.

Здатність до використання основних методів та засобів управління, зв'язку та оповіщення під час загрози або виникнення надзвичайних ситуацій.

Програмні результати навчання

Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.

Пояснювати процеси впливу шкідливих і небезпечних чинників, що виникають у разі небезпечної події; застосовувати теорії захисту населення, території та навколишнього природного середовища від уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій, необхідні для здійснення професійної діяльності знання математичних та природничих наук.

Ідентифікувати небезпеки та можливі їх джерела, оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій та їх наслідки.

Пояснювати номенклатуру, класифікацію та параметри уражальних чинників джерел техногенних і природних надзвичайних ситуацій та результати їх впливів.

Обирати оптимальні способи та застосовувати засоби захисту від впливу негативних чинників хімічного, біологічного і радіаційного походження.

Оцінювати технічні показники та визначати стан аварійно-рятувальної техніки, засобів зв'язку, устаткування та обладнання.

Знати типи автоматизованих систем раннього виявлення надзвичайних ситуацій та оповіщення, загальні технічні характеристики та вимоги до застосування систем управління, зв'язку та оповіщення у надзвичайних ситуаціях.

Демонструвати вміння щодо проведення заходів з ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.

Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях.

Застосовувати заходи цивільного захисту: з інформування та оповіщення населення; стосовно укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту; щодо евакуювання населення із зони надзвичайної ситуації та життєзабезпечення евакуйованого населення в місцях їх безпечного розміщення.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Вивчення навчальної дисципліни та її складових спрямоване на формування наступних соціальних навичок (soft skills):

взаємодія з людьми та вміння працювати в команді;

оцінювати ризики та приймати рішення;

уміння управляти людьми та управлінські якості;

формування власної думки та прийняття рішень.

Структура навчальної

Лекцій – 24 год; практичні заняття – 20 год;

дисципліни	<p>самостійна робота – 76 год.</p> <p>Програма навчальної дисципліни:</p> <p>Тема 1. Причини виникнення та класифікація надзвичайних ситуацій.</p> <p>Тема 2. Єдина державна система цивільного захисту.</p> <p>Тема 3. Небезпеки радіаційного походження та їх вплив на людину і навколишнє середовище.</p> <p>Тема 4. Небезпеки хімічного походження їх вплив на людину і середовище.</p> <p>Тема 5. Біологічні небезпеки та методи протидії їх наслідкам.</p> <p>Тема 6. Захист населення від надзвичайних ситуацій та їх наслідків.</p> <p>Тема 7. Евакуація населення.</p> <p>Тема 8. Основи інженерного захисту.</p> <p>Тема 9. Медичний, психологічний, соціальний захист постраждалих.</p> <p>Тема 10. Основи радіаційного, хімічного, біологічного захисту населення і територій.</p> <p>Тема 11. Методи і прилади радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного і біологічного контролю.</p> <p>Тема 12. Основи проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт..</p> <p>Форми проведення занять: лекції; практичні заняття, курсова робота.</p> <p>Особливість практичної підготовки: практичні заняття проводяться у спеціалізованій аудиторії, індивідуальне науково-дослідне завдання, екскурсії в структурні підрозділи ДСНС України.</p> <p>Засоби навчання: мультимедійний проектор, стенди, макети.</p> <p>Бали за поточне оцінювання – 60 балів; за підсумкове – 40 балів.</p>				
Методи оцінювання та структура оцінки	<p>Обов'язковими видами завдань є: практичні заняття, індивідуальне науково-дослідне завдання (курсowa робота), самостійна робота, поточні контрольні модулі (№№1, 2) за змістом лекційного курсу.</p> <p>Шкала оцінювання досягнень студента:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Вид заняття</th><th>Бали</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="2">1. Поточна складова оцінювання</td></tr> </tbody> </table>	Вид заняття	Бали	1. Поточна складова оцінювання	
Вид заняття	Бали				
1. Поточна складова оцінювання					

1.1.1. Практична робота 1. Класифікація надзвичайних ситуацій	4
1.1.2. Практична робота 2. Оцінка радіаційної обстановки при аваріях на радіаційно небезпечному об'єкті	6
1.1.3. Практична робота 3. Оцінка хімічної обстановки при аваріях на хімічно небезпечному об'єкті	12
1.1.4. Практична робота 4. Оцінка інженерної обстановки при руйнуванні гідродинамічно небезпечного об'єкта	6
1.1.5. Практична робота 5. Оцінка біологічної безпеки	6
1.1.6. Практична робота 6. Розробка планів та заходів проведення евакуації населення	6
1.1.7. Практична робота 7. Оцінка інженерного захисту персоналу об'єкта	6
1.1.8. Практична робота 8. Прилади радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного контролю	4
1.1.9. Практична робота 9. Розробка інструкції щодо дій у надзвичайній ситуації	4
1.2 Самостійна робота студента	6
Всього поточна складова оцінювання:	60
2. Підсумкова складова оцінювання	
2.1. Модульний контроль №1	20
2.2. Модульний контроль №2	20
Всього підсумкова складова оцінювання:	40
Разом:	100

Критерії оцінювання практичних завдань (% від кількості балів, якими оцінюється кожне практичне завдання:

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Умови отримання додаткових балів:

участь у кафедральних наукових конференціях (доповідь за тематикою

навчальної дисципліни) – 5 балів;
 участь у Всеукраїнській науковій конференції (тези за тематикою навчальної дисципліни) – 10 балів;
 участь у конкурсі студентських наукових робіт (наукова робота за тематикою навчальної дисципліни) – 15 балів;
 індивідуальна (науково-дослідницька) робота з тематики навчальної дисципліни, яка не увійшла в матеріал лекцій (звіт про роботу) – 10 балів.

Модульний та поточний контроль проводиться відповідно до «Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти» URL:

<https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti>

або

URL:

<https://cutt.ly/qgeLrp6>

Звернення та вирішення конфліктних ситуацій здійснюється на підставі «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у Національному університеті водного господарства та природокористування», «Порядок звернень здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються в Національному університеті водного господарства та природокористування» URL:

<https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti>

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здбувача вищої освіти	Вивчення курсу передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів: «Правові основи цивільної безпеки», «Промислова екологія», «Інженерна техніка та устаткування», «Метрологія», «Безпека життєдіяльності та домедична допомога», «Безпека потенційно небезпечних технологій та виробництв»
Поєднання навчання та досліджень	Здобувач вищої освіти може приймати участь у роботі наукових гуртків кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності, студентських наукових конференціях, конкурсі студентських наукових робіт за тематикою навчальної дисципліни.
Інформаційні ресурси	Основна:

1. Кодекс цивільного захисту України : кодекс України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>.
2. Класифікатор надзвичайних ситуацій ДК 019:2010 : наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 11.10.2010 р. № 457. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va457609-10#Text>.
3. Порядок класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями : постанова Кабінету Міністрів України від 24 березня 2004 р. № 368. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/368-2004-%D0%BF#Text>
4. Про затвердження Класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій : наказ МВСУ від 06.08.2018 р. №658. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0969-18#Text>
5. ДСТУ 7097:2009. Безпека у надзвичайних ситуаціях. Джерела техногенних надзвичайних ситуацій. Класифікація й номенклатура параметрів уражальних чинників. [Чинний від 2009-10-30]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2009. 8 с.
6. ДСТУ 3891:2013. Безпека у надзвичайних ситуаціях. Терміни та визначення основних понять. [На заміну ДСТУ 3891-99; чинний від 2014-01-01]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2013. 20 с.
7. Про затвердження державних санітарних правил "Основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України" : наказ МОЗ України від 02.02.2005 р. № 54. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0552-05/page>
8. Про введення в дію Методики спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки : наказ МВС України від 27.11.2019 р. № 986. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0083-20#Text>
9. Норми радіаційної безпеки України : постанова МОЗ України від 01.12.1997 р. № 62. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0062282-97#Text>
10. Сисоєнко Н. В. Цивільний захист. Навчально-методичний посібник / Н.В. Сисоєнко, В. В. Плахута, Л. З. Пакушина. Черкаси: 2012. 308 с.
11. Барило О.Г. Реагування на надзвичайні ситуації: Навч. посіб. / О.Г. Барило, П.Б. Волянський, С.О. Гур'єв [та ін.] К.: Вид-во «Бланк-Прес», 2014. 210 с.

12. Радаційні ураження. Клінічна характеристика іонізуючого випромінювання. Патогенез променевої хвороби. Патогенез променевої хвороби. Клінічна класифікація радіаційного ураження, гострої променевої хвороби. Поняття про променеву травму, надання медичної допомоги на етапах медичної евакуації: навч.-метод. посіб. до практ. занять з внутрішньої медицини (військової медицини) для студентів V курсу мед. ф-тів / В. А. Візір, Є. І. Попльонкін. Запоріжжя : [ЗДМУ], 2015. 63 с.
13. Павлюк В.В. Організація радіаційного і хімічного захисту населення. Навчально-методичний посібник. Рівне, 2017. 130 с.
14. Андронов В.А. Природні та техногенні загрози, оцінювання небезпек. Навчальний посібник / В.А. Андронов, А.С. Рогозін, О.М. Соболев та ін. Харків: НУЦЗУ, 2011. 327 с.
15. Цивільний захист : підручник / А.І. Запорожець, В.О. Михайлюк, Б.Д. Халмурадов та ін. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 264 с.
16. Цивільний захист : підручник для студ. вищих навч. закладів IV рівня акред. / П. В. Олійник, С. Т. Омельчук, В. В. Чагілик та ін. Вінниця : Нова Книга, 2013. 328 с. : іл.
17. Промислові радіаційні аварії з джерелами іонізуючого випромінювання, запобігання та порядок їх розслідування : / Мурашко В. О. Костенецький М. І., Руцак Л. В. К: 2013. 82 с.
18. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.94 № 4005-XII // Відомості Верховної Ради України, 1994. - № 27. - Ст.218.
19. Про захист людини від інфекційних хвороб : Закон України від 06.04.2000 р. №1645-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>
20. Грек А.М., Сакун О.В., Іксариця В.В., Бєлих І.А., Батуров В.А. Біологічна небезпека (учора, сьогодні, завтра). Український журнал сучасних проблем токсикології. 2012. № 2. URL: <https://cutt.ly/6glTObo>
21. Морфологія і біологія вірусів : веб-сайт. URL: <https://cutt.ly/5glTGZc>
22. Про затвердження методики планування

- заходів з евакуації : наказ МВС України від 10.07.2017 р. № 579. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0938-17#Text>
23. Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій : постанова Кабінету Міністрів України від 30.10.2013 №841. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/841-2013-%D0%BF#Text>
24. ДСТУ ISO 22315:2017 Соціальна безпека. Масова евакуація. Методичні рекомендації щодо планування (ISO 22315:2014, IDT). [Чинний від 2016-06-01]. К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016.
25. ДБН В. 2.2.5-97. Будинки і споруди. Захисні споруди цивільної оборони. [Чинний від 1998-01-01]. Вид. офіц. Київ : Держкоммістобудування України, 1998. 106 с.
26. ДБН А.3.1-9:2015. Захисні споруди цивільного захисту. Експлуатаційна придатність закінчених будівництвом об'єктів. [На заміну ДБН А.3.1-9-2000; чинний від 2017-02-01]. Вид. офіц. Київ : Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2016. 10 с.
27. Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 р. № 579. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0879-18>
28. Рубанець В.І. Прилади радіаційної розвідки, контролю радіоактивного забруднення, опромінення ті хімічного зараження: Навчальний посібник / В.І. Рубанець. Рівне: НУВГП, 2010. 83 с.
29. Типова інструкція щодо дій персоналу невеликих підприємств при загрозі або виникненні надзвичайних ситуацій : лист ДСНС України 21.02.2015 № 03-2684/171. URL: <https://cutt.ly/WglT1Gh>
- Допоміжна
30. Васійчук В.О. Основи цивільного захисту: Навч. посібник / В.О. Васійчук, В.Є Гончарук, С.І. Качан [та ін.] Львів:

Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2010. 417 с.

31. Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій : Постанова КМУ від 26 січня 2015 р. № 18. [URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/18-2015-%D0%BF](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/18-2015-%D0%BF)

32. Про затвердження типових положень про функціональну і територіальну підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту : постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2015 р. №101. [URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/101-2015-%D0%BF](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/101-2015-%D0%BF)

33. Про систему екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112 : Закон України від 13.03.2012 р. № 4499-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 49, ст.560.

34. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту : Постанова КМУ від 9 січня 2014 р. № 11. [URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-%D0%BF](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-%D0%BF)

35. Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях : Постанова КМУ від 26 червня 2013 р. № 444. [URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/444-2013-%D0%BF](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/444-2013-%D0%BF)

36. Державна служба з надзвичайних ситуацій : веб-сайт. [URL : http://www.dsns.gov.ua](http://www.dsns.gov.ua)

37. Національна бібліотека ім. В.І. Вернацького : веб-сайт [URL : http://www.nbu.gov.ua/](http://www.nbu.gov.ua/)

38. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) : веб-сайт [URL : http://www.lib.rv.ua](http://www.lib.rv.ua)

39. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) : веб-сайт [URL : http://www.cbs.rv.ua](http://www.cbs.rv.ua)

40. Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Рівненської області : веб-сайт [URL : https://rv.nmc.dsns.gov.ua](https://rv.nmc.dsns.gov.ua)

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*

Дедлайни та перекладання

Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1315> за календарем та відповідно до «Порядок ліквідації академічних заборгованостей у

Правила академічної доброчесності	НУБГП» URL: https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti «Положення про виявлення та запобігання академічного плагиату в НУБГП» URL: https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti «Кодекс честі студентів» URL: https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti
Вимоги до відвідування	«Положення про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування» URL: https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti «Інструкція для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі» URL: https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti
Неформальна та інформальна освіта	«Положення про формальну та інформальну освіту в НУБГП» URL: https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti
ДОДАТКОВО	
Правила отримання зворотної інформації про дисципліну*	Зворотна інформація отримується шляхом анкетування наприкінці курсу дисципліни відповідно до «Порядок опитування здобувачів вищої освіти та випускників стосовно якості освіти та освітньої діяльності у Національному університеті водного господарства та природокористування» URL: https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti
Оновлення*	Оновлення дисципліни у 2020 р. не проводилось
Навчання осіб з інвалідністю	«Концепція щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами (осіб з інвалідністю) у Національному університеті водного господарства та природокористування» URL: https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti
Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання	До викладання окремих тем навчальної дисципліни запрошуються професіонали ГУ ДСНС в Рівненській області та Рівненського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України
Інтернаціоналізація	https://www.iso.org/standards-catalogue/browse-by-ics.html http://www.ialp.org.ua/ https://emergency.unhcr.org/topic/14428/protection-responses https://www.unicef-irc.org/research-watch/social-protection-in-emergency-situations/

РЕКОМЕНДОВАНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій 24 год		Прак. 20 год		Самостійна робота 76 год	
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН1 користуватись Класифікатором надзвичайних ситуацій, визначати параметри уражальних факторів джерел техногенних і природних надзвичайних ситуацій, проводити класифікацію надзвичайних ситуацій					
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)		Практичне заняття №1 Класифікація надзвичайних ситуацій Звіт з самостійної роботи			
Методи та технології навчання		Аналіз конкретної ситуації			
Засоби навчання		методика класифікації надзвичайних ситуацій, стенди, класифікатор			
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН2 оцінювати масштаб, рівні радіаційного забруднення та дози опромінення працівників, населення при аваріях на радіаційно небезпечних об'єктах з розробкою заходів протирадіаційного захисту					
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)		Практичне заняття №2 Оцінка радіаційної обстановки при аваріях на радіаційно небезпечному об'єкті Звіт з самостійної роботи			
Методи та технології навчання		Аналіз конкретної ситуації			
Засоби навчання		стенди, презентація			
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН3 оцінювати масштаби та наслідки хімічного забруднення територій при аваріях на хімічно небезпечних об'єктах; розробляти заходи протихімічного захисту та мінімізації наслідків хімічного забруднення					
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)		Практичне заняття №3 Оцінка хімічної обстановки при аваріях на хімічно небезпечному об'єкті			
Методи та технології навчання		Аналіз конкретної ситуації			
Засоби навчання		стенди, презентація			
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН4 аналізувати причини руйнування підпірних споруд гідродинамічно небезпечних об'єктів; оцінювати уражаючи фактори хвилі прориву, масштаби утворення зон катастрофічного затоплення, планувати заходи захисту населення при загрозі утворення зон затоплень					
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)		Практичне заняття №4 Оцінка інженерної обстановки при руйнуванні гідродинамічно небезпечного об'єкта			
Методи та технології навчання		Аналіз конкретної ситуації, демонстрація готових рішень			
Засоби навчання		стенди, плакати, презентації			
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН5 аналізувати фактори біологічної небезпеки та ефективність заходів та засобів захисту від неї; оцінювати показники небезпеки різних видів захворювань					
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)		Практичне заняття №5 Оцінка біологічної небезпеки Звіт з самостійної роботи			
Методи та технології навчання		демонстрація готових рішень, аналіз конкретних ситуацій			
Засоби навчання		презентації			
За поточну (практичну) складову оцінювання 36 балів		За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1 20 балів			
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН6 організовувати здійснення евакуаційних заходів із зон можливого впливу наслідків надзвичайної ситуації; забезпечувати розроблення документів щодо планування заходів з евакуації населення					
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)		Практичне заняття №6 Розробка заходів з проведення евакуації Звіт з самостійної роботи			

Методи та технології навчання	аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий
Засоби навчання	стенди, приклади планів евакуації
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН7 оцінювати технічні характеристики та спроможність захисних споруд цивільного захисту щодо захисту працівників від наслідків надзвичайних ситуацій	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №7 Оцінка інженерного захисту персоналу об'єкта
Методи та технології навчання	аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий
Засоби навчання	стенди, макети
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН8 забезпечувати використання приладів цивільного захисту для моніторингу уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне завдання №8 Прилади радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного контролю Звіт з самостійної роботи
Методи та технології навчання	аналіз ситуацій
Засоби навчання	прилади хімічної, радіаційної розвідки, прилади дозиметричного контролю
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН9 розробляти інструкцію щодо дій персоналу при загрозі або виникненні надзвичайних ситуацій	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне завдання №9 Розробка інструкції щодо дій у надзвичайній ситуації Звіт з самостійної роботи
Методи та технології навчання	аналіз конкретної ситуації
Засоби навчання	приклади інструкцій
За поточну (практичну) складову оцінювання 24 балів	За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 2 20 балів
Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали	
Усього за дисципліну	
	60
	40
	100

ЛЕКЦІЙНІ/ПРАКТИЧНІ/СЕМІНАРСЬКІ/ЗАНЯТТЯ/ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ

Тема 1. Причини виникнення та класифікація надзвичайних ситуацій			
Результати навчання: РН-1	Кількість годин: 2	Література: 1-6; 14-16	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1346
Опис теми	Поняття надзвичайної ситуації, події, причини їх виникнення. Складові системи моніторингу за надзвичайними ситуаціями. Класифікація надзвичайних ситуацій. Ознаки, критерії, порогові значення та визначення основних показників уражаючих чинників та джерел надзвичайних ситуацій.		
Тема 2. Єдина державна система цивільного захисту			
Результати навчання: РН-1	Кількість годин: 2	Література: 1; 15; 16; 31; 32; 34	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1346
Опис теми	Система, завдання та загальні принципи організації ЦЗ України та суб'єкта господарювання. Створення і діяльність Єдиної державної системи цивільного захисту (ЄДС) та її підсистем. Режими діяльності ЄДС. Функціональні заходи у сфері державного регулювання та контролю ЄДС. Основні принципи забезпечення техногенної безпеки		
Тема 3. Небезпеки радіаційного походження та їх вплив на людину і навколишнє середовище			

Результати навчання: РН-2	Кількість годин: 2	Література: 5; 7-9; 12; 17	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1346
Опис теми	Небезпеки радіаційного походження. Поняття радіації і радіоактивності та одиниці їх виміру. Джерела техногенної та природної радіоактивності. Класифікація аварій. Основні типи ядерних реакторів. Причини та наслідки аварій на радіаційно небезпечних об'єктах (РНО). Утворення зон радіоактивного забруднення та їх характеристика. Закон спаду рівнів радіації. Вплив радіації на людину та навколишнє середовище. Ступені променевої хвороби. Прогнозування й оцінка радіаційної обстановки при аварії на РНО		

Тема 4. Небезпеки хімічного походження їх вплив на людину і середовище

Результати навчання: РН-3	Кількість годин: 2	Література: 5; 8; 14	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1346
Опис теми	Хімічно небезпечні об'єкти. Сильнодіючі отруйні речовини (СДОР) та їх класифікація. Класифікація суб'єктів господарювання і адміністративно територіальних одиниць (АТО) за хімічною небезпекою. Причини та наслідки аварій на хімічно небезпечних об'єктах. Системи моніторингу і хімічного захисту працівників об'єкту і територій. Прогнозування й оцінка надзвичайної ситуації хімічного походження. Поняття та характеристика токсодози та її види		

Тема 5. Біологічні небезпеки та методи протидії їх наслідкам

Результати навчання: РН-5	Кількість годин: 2	Література: 14; 18-21	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1346
Опис теми	Небезпеки біологічного походження. Біологічно небезпечні речовини (БНР) та їх характеристика. Вплив БНР на організм людини та утворення карантинних зон. Поняття карантину та обсервації. Епідемії, епізоотії та епіфітотії. Система моніторингу і методи біологічного захисту людей і територій		

Тема 6. Захист населення від надзвичайних ситуацій та їх наслідків

Результати навчання: РН-2; РН-3; РН-5; РН-6	Кількість годин: 2	Література: 6; 10; 30; 35	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1346
Опис теми	Основні завдання, принципи і заходи захисту населення від надзвичайних ситуацій і застосування засобів ураження. Оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайної ситуації. Інформування у сфері цивільного захисту.		

Тема 7. Евакуація населення

Результати навчання: РН-6	Кількість годин: 2	Література: 1; 16; 22-24; 30	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1346
Опис теми	Поняття евакуації, її види та способи. Евакуаційні органи. Планування та організація евакуації. Плани евакуації, порядок їх розробки. Порядок проведення евакуаційних заходів в умовах радіаційно, хімічного забруднення, утворення зон катастрофічного затоплення, застосування засобів ураження		

Тема 8. Основи інженерного захисту населення

Результати навчання: РН-4; РН-7	Кількість годин: 2	Література: 10; 16; 25-27	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1346
Опис теми	Поняття інженерного захисту та система його заходів. Захисні споруди цивільного захисту та їх класифікація. Розміщення та порядок укриття в спорудах цивільного захисту		

Тема 9. Медичний, психологічний, соціальний захист постраждалих

Результати навчання: РН-1; РН-9	Кількість годин: 2	Література: 1; 10; 15; 30; 33	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1346
---------------------------------	--------------------	-------------------------------	--

Опис теми	Органи та заходи надання медичного захисту постраждалим. Порядок застосування засобів медичного захисту (АІ, ІПП, тощо). Завдання та основні принципи надання психологічного та соціального захисту постраждалим. Навчання населення з питань цивільного захисту та діям у надзвичайних ситуаціях. Розробка інструкції щодо дій в умовах НС
-----------	---

Тема 10. Основи радіаційного, хімічного, біологічного захисту населення і територій

Результати навчання: РН-2; РН-3; РН-5	Кількість годин: 2	Література: 5; 7; 9; 11-14; 16; 21	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1346
Опис теми	Норми радіаційної безпеки. Режими радіаційного захисту. Критерії для прийняття рішення щодо заходів радіаційного, хімічного, біологічного захисту. Ефективність заходів радіаційного, хімічного, біологічного захисту. Поняття епідемічного бар'єру		

Тема 11. Методи і прилади радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного і біологічного контролю

Результати навчання: РН-8	Кількість годин: 2	Література: 17; 28	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1346
Опис теми	Методи радіаційного, хімічного, біологічного контролю. Призначення, будова та принцип дії приладів радіаційної та хімічної розвідки та дозиметричного і біологічного контролю. Порядок реєстрації та контролю отриманих доз опромінення. Порядок проведення вимірювань радіоактивного забруднення території, техніки, продуктів харчування та забруднення повітря, ґрунту хімічно небезпечними речовинами		

Тема 12. Основи проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт

Результати навчання: РН-9	Кількість годин: 2	Література: 1; 10; 11; 16; 29	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1346
Опис теми	Склад угруповань сил з ліквідації надзвичайних ситуацій. Забезпечення дій сил та матеріальні резерви з ліквідації надзвичайних ситуацій. Основи ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Порядок організації та способи проведення рятувальних та інших невідкладних робіт за різних видів небезпечних подій		